

תאריך: 14/6/2009

היחידה לביקורת פנים ופניות הציבור
רחוב שד' ירושלים 16, קרית ביאליק 27100
טלפון: 04-8780813 פקס: 04-8732130

ביקורת במחלקת רישוי עסקים

עיריית קרית ביאליק

1. תקציר

- 1.1. על פי הרישומים של מחלקת הגבייה בעירייה פועלים 1,661 עסקים משלמי ארנונה. עפ"י נתונים מ מחלקת רישוי עסקים, פועלים 710 עסקים טעוני רישוי. מהמחלקה לרישוי עסקים, לא נתקבלו נתונים מדויקים על העסקים חייבי הרישוי הפועלים בתחומה.
- 2.1. הממצאים מלמדים ש ביום 3/6/09, פעלו בשטח שיפוט עיריית קרית ביאליק 710 עסקים חייבי רישוי הידועים למחלקה. מתוכם 431 עסקים (61%) ללא רישיון בניגוד לחוק, ו- 279 עסקים פעלו עם רישיון.
- 3.1. עפ"י מכתב מיום 6/9/09 מאיגוד ערים לכבאות – אזור חיפה, פועלים בעיר כ- 850 עסקים מתוך 1,000 עסקים ללא אישור עסק מטעם שירותי כבאות.
- 4.1. העירייה לא ערכה סקר עסקים כללי מזה זמן רב. כתוצאה מכך נפגעו סדרי הפיקוח והבקרה.
- 5.1. המחלקה פועלת ללא תכנית עבודה שנתית, הכוללת הגדרת משימות ויעדים.
- 6.1. קיים חוסר שיתוף פעולה בין מחלקת רישוי עסקים ובין מחלקת הפקות.
- 7.1. סביבת העבודה של המחלקה אינה מותאמת לקבלת קהל.

- 8.1. בבדיקת בקשות לרישיון עסק שהוגשו בשנים 2006 - 2008 עולה כי, העירייה לא הקפידה שבתכניות שצורפו לבקשות יצוינו כל הפרטים הנדרשים על פי תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א-2000.
- 9.1. פעולות המחלקה לאכיפת חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, לא היו מספיקות נוכח ההיקף הגדול של העסקים בתחומה שפעלו ללא רישיון.
- 1.9.1. רבים מהעסקים שפועלים ללא רישיון עושים זאת ללא הפרעה ובמשך זמן ממושך. ישנו העדר אכיפה ברשות המקומית, אין מנגנון אכיפה נאות של אכיפת החלטות שהתקבלו ע"י בית המשפט. צווי סגירה שהוציא בית-המשפט לא נאכפו.
- 2.9.1. עסקים פועלים ללא רישיון עסק במשך שנים רבות ולא ננקטים צעדים נגדם. לא הופעלו כל האמצעים החוקיים לאכיפת הוראות החוק על עסקים הפועלים ללא רישיון עסק, והעירייה לא הגישה כתבי אישום נגד עסקים אף שידעה שהם פועלים ללא רישיון.
- 01.1. יש לראות בחומרה את העובדה שהעירייה, שהיא הבעלים של עסקים, כגון: מקוואות, שוק עירוני ובריכות, לא קיימה את חובותיה ע"פ החוק שעל ביצועו היא מופקדת, כך שהפעילה עסקים, ללא רישיון עסק ו/או ללא קבלת אישורים מתאימים מגורמי האישור.
- 11.1. לאורך תקופת הביקורת ניתן לראות כי קיימת מגמה של אי עמידה ביעדי התקציב של המחלקה, כמפורט בספר התקציב. הביקורת ממליצה לעדכן את התקציב בהתאם למצב בפועל.
- 21.1. לא נמצאו בעירייה נהלים המסדירים את התפקידים, הסמכויות וסדרי העבודה של העוסקים ברישוי עסקים ובפיקוח עליהם.

2. רקע כללי

- 1.2. מדינת ישראל מעודדת מטבע הדברים פיתוח וקיום עסקים למען כלכלת ורווחת תושביה. במקביל מוטלת עליה אחריות לדאוג לכך שהעסקים השונים יפעלו במסגרת החוק על מנת להגן על הציבור הרחב.
- 2.2. לשם כך נחקק חוק רישוי עסקים התשכ"ח – 1968, שנועד להבטיח איכות נאותה של הסב יבה לרבות מניעת מפגעים ומטרדים, למנוע סכנות לשלום הציבור והבטחה מפני שוד והתפרצות, לקיים בטיחות של הנמצאים במקום העסק או סביבתו, למנוע סכנת הדבקות במחלות בעלי חיים ומניעת זיהום מקורות מים בחומרי הדברה, להבטיח בריאות הציבור לרבות תנאי תברואה נאותים, ולהבטיח קיום הדינים הנוגעים לתכנון ובנייה ולשירותי השירותי כבאות.

3. רקע ייחודי

- 1.3. בתאריך 26 ליולי 2005 משרד הפנים פרסם הודעה לעיתונות האומרת כי "34% מכלל העסקים חייבי הרישוי בישראל פועלים ללא רישיון עסק". לדברי המשרד "ממצאים אלה מצביעים על תופעה מדאיגה של חריגה מהוראות החוק וסיכון חיי אדם והם מחייבים נקיטת צעדים על ידי ראשי הרשויות המקומיות האחראים על פי חוק לנושא, במטרה להביא לכך שעסקים יקבלו רישיון או לחילופין יסגרו" (משרד הפנים, דו"ח מעקב רישוי עסקים, 2005).
- 2.3. בתאריך 9/10/2005 שלח מנהל האגף לביקורת והממונה על החשב ונות, מר דני רייף, מכתב לראש העירייה ובו נרשם כי:
- " מבדיקת הנתונים שהתקבלו במשרד הפנים בנושא רישוי עסקים הובהר כי בעיריית קרית ביאליק אחוז העסקים הפועלים ללא רישיון גבוה ביותר ועומד על 56%..... מנכ"ל המשרד מתייחס ברצינות רבה לנושא והורה לעקוב אחר קבלת התשו בות, ההתייחסויות והטיפול בנושא לשם פתרון הבעיה בדחיפות המרבית".
- 3.3. בעקבות מכתב זה זימן ראש העירייה דאז, ד"ר רפי ורטהיים, את מנכ"ל העירייה והאחראית על מחלקת רישוי עסקים לשם בירור ומציאת פתרון לבעיה שבנדון. כתוצאה מכך, בוצעו שינויים פרסונאליים במחלקה, שודרגה מערכת המחשוב, ניתן רכב למחלקה ונוספה פקידה למחלקה.
- 4.3. בעקבות ממצאים אלו ועל מנת לבחון האם חל שינוי כלשהו, החליט מבקר העירייה להכניס את נושא רישוי עסקים לתכנית העבודה השנתית.

4. חקיקה

- 1.4. מחלקת פיקוח ורישוי עסקים בעירייה פועלת מתוקף חוק רישוי עסקים התשכ"ח – 1968 ועל פי תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א – 2000 ועל פי צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"א 1995.
- 2.4. מטרות חוק רישוי עסקים כפי שהוגדרו בסעיף 1 לחוק הן :
- 1.2.4. הבטחת איכות נאותה של הסביבה לרבות מניעת מפגעים ומטרדים.
- 2.2.4. מניעת סכנות לשלום הציבור ואבטחה מפני שוד והתפרצות.
- 3.2.4. בטיחות של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו.
- 4.2.4. מניעת מחלות שמקורן בבעלי חיים ומניעת זיהום מקורות מים בחומרי הדברה, בדשנים או בתרופות.
- 5.2.4. הבטחת תנאי תברואה נאותים.
- 6.2.4. קיום הדינים הנוגעים לתכנון ובניה , וקיום הדינים הנוגעים לשירותי כבאות.
- 3.4. מערכת של תקנות רישוי עסקים וחוקי עזר עירוניים באה להבטיח קיומן של מטרות אלה. חשוב לציין, שהחוק אינו חל על כל בתי העסק, אלא רק על העסקים המפורטים בצו שפרסם שר הפנים ברשומות.

5. סוגי העסקים והרישיונות:

1.5. שר הפנים, לאחר שהתייעץ עם השרים במשרדים הבאים איכות הסביבה,

בטחון הפנים, העבודה החקלאות והבריאות, קבע בצו עשר קבוצות עסקים

החייבים בקבלת רישיון לפני הפעלתם:

קבוצה 1 — בריאות, רוקחות וקוסמטיקה

קבוצה 2 — דלק ואנרגיה

קבוצה 3 — חקלאות ובעלי חיים

קבוצה 4 — מזון

קבוצה 5 — מים ופסולת

קבוצה 6 — מסחר ושונות

קבוצה 7 — עינוג ציבורי, נופש וספורט

קבוצה 8 — רכב ותעבורה

קבוצה 9 — שירותי שמירה ואבטחה

קבוצה 10 — תעשייה, מלאכה, כימיה ומחצבים

2.5. קיימים כמה סוגי רישיונות:

1.2.5. רישיון לצמיתות - רישיון שהוא בתוקף מיום הוצאתו וכל עוד

לא ביטלה אותו רשות הרישוי.

2.2.5. רישיון תקופתי - רישיון הניתן לתקופה מוגדרת של שנה אחת,

שלוש שנים או חמש שנים, ותוקפו פג עם תום התקופה.

הרישיון מיועד לעסקים שבהם מתקיים הליך רישוי מחודש

בתום התקופה.

3.2.5. רישיון זמני - רישיון שניתן לעסק שהוא זמני או עונתי מטבעו.

לדוגמה רישיון לקרקס או לסככת אבטיחים. לרישיונות הללו

מצטרפים גם רישיונות לתקופה קצובה בת פחות משנה.

4.2.5. היתר זמני - רישיון הניתן לעסק לתקופה שאינה עולה על שנה,

וזאת על מנת שהגוף המנפיק את האישור יוכל במהלך תקופה זו לבחון את פעילות העסק ואת התנאים הדרושים להפעלתו.

6. היקף הביקורת

1.6. במהלך חודשים מרץ – יוני 2009 סרקה הביקורת את תהליך קבלת רישיון עסק תוך מילוי הוראות החוק, התקנות והצווים שהותקנו על פיו, ואת מילוי התנאים למתן רישיונות עסק בקרית ביאליק.

2.6. הבדיקה כללה את התקופה לשנים 2006-2008.

3.6. הביקורת הסתמכה על הוראות החוק כפי שפורסמו מתוקף חוק רישוי עסקים התשכ"ח – 1968 (ראה סעיף 3 לדו"ח זה).

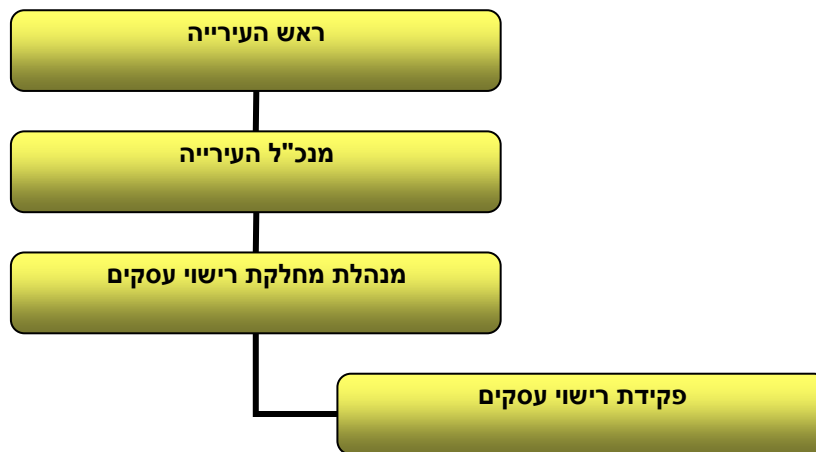
4.6. הנתונים התקבלו ע"י המחלקות השונות בעירייה שהמציאו מצגים, נתונים ומסמכים. לצורך ניתוח הנתונים, הניחו המבקרים כי המידע שהתקבל הינו שלם, מדויק ומעודכן ככל האפשר.

5.6. הביקורת מודה על שיתוף הפעולה החיובי והמקצועי לו זכתה ממנהלת מחלקת רישוי עסקים, מזכירת המחלקה, לאורך כל תקופת ביצוע עבודת הביקורת.

6.6. הביקורת בוצעה ע"י מר דני חליוה, מר נועם קציר וע"י מבקר העירייה, מר אייל לוי

7. מבנה ארגוני של מחלקת רישוי עסקים

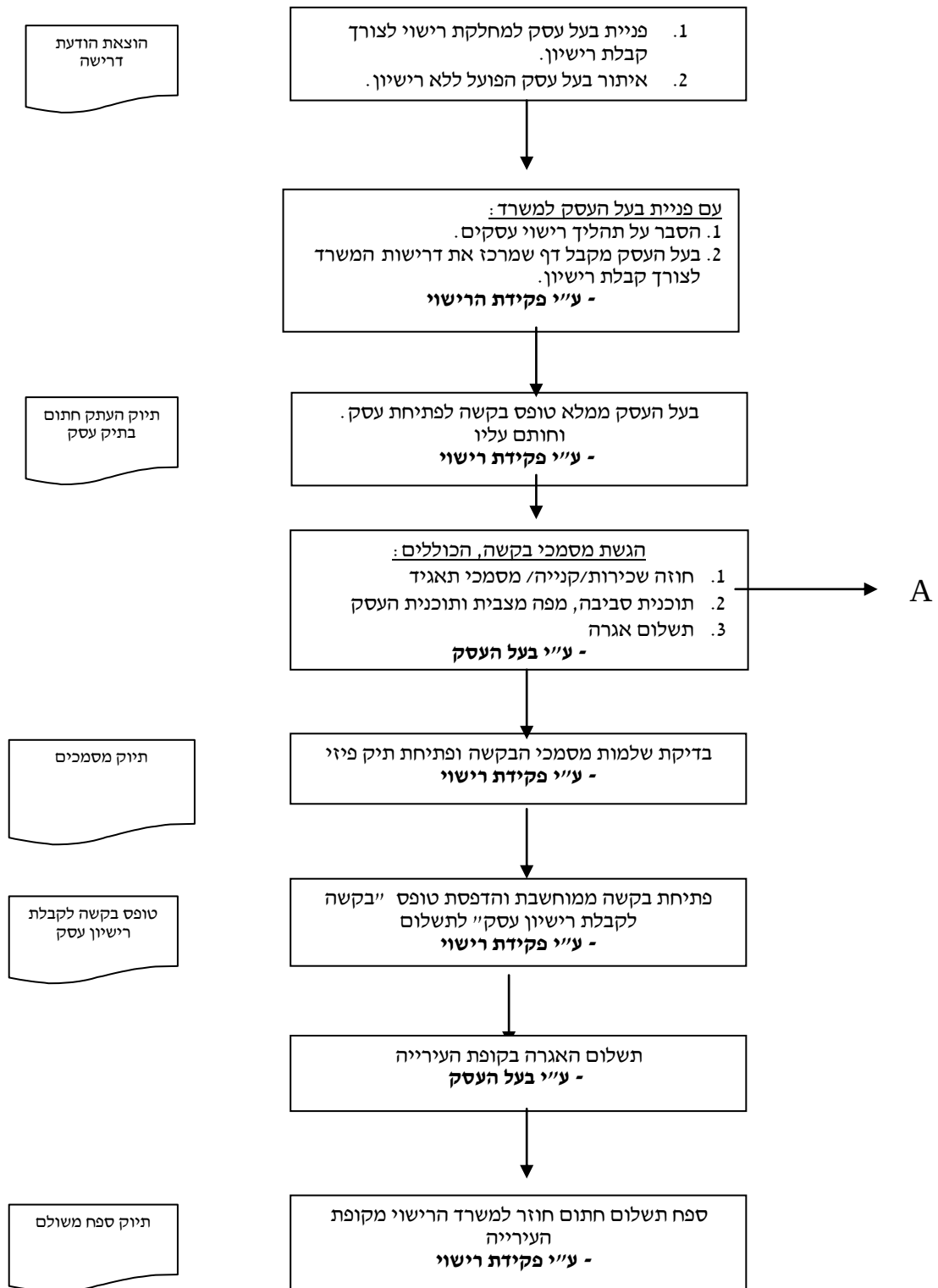
המבנה הארגוני של מחלקת רישוי עסקים הוא כדלקמן , מנכ"ל העירייה אחראי על מחלקת רישוי עסקים (הגוף הראשי הנבדק בביקורת) בכפיפות אליו נמצאת מנהלת מחלקת רישוי עסקים.

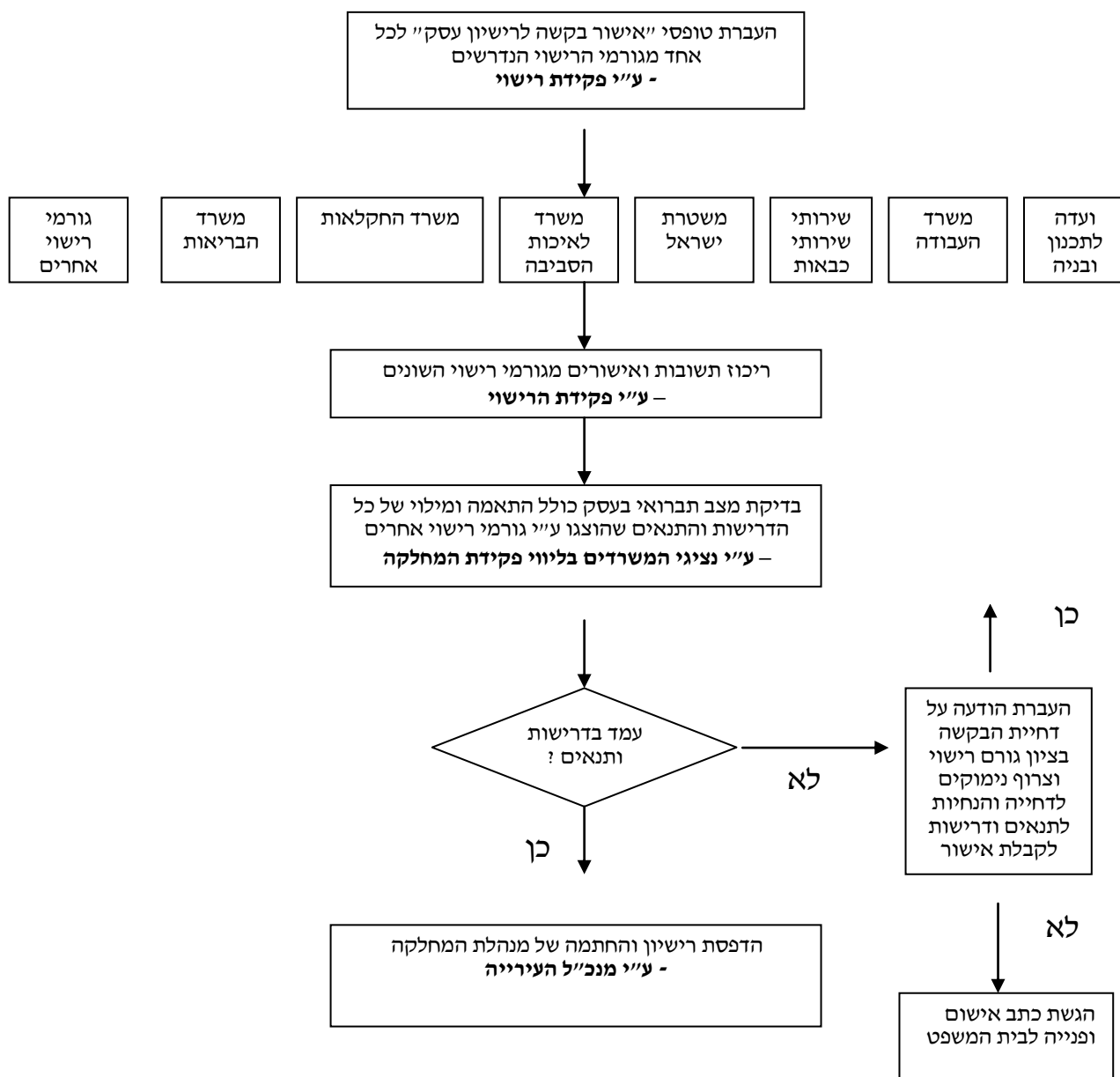

8. תרשים זרימה המתאר את תהליך רישוי העסקים

להלן תיאור תהליך רישוי העסקים כפי שמתבצע במחלקה לרישוי עסקים בעיריית

קרית ביאליק:

9. כח אדם, מבנה ופעילות המחלקה

1.9. בעיריית קרית ביאליק נושא רישוי העסקים ה' ינו' תחת אחריותו של מנכ"ל העירייה.

2.9. במשרד ה' מחלקה לרישוי עסקים' עובדות מנהלת מחלקת רישוי ופקידת רישוי. שתיהן מקבלות קהל ומופקדות על ניהול מערך הרישוי והפיקוח בעיר. כלומר, הנפקת רישיונות עסק, העברת בקשות לגורמי הרישוי, ריכוז האישורים או סירובים המתקבלים מהם, טיפול בתלונות תושבים וניהול כל תחומי האחריות של המשרד.

3.9. המחלקה מנוהלת ע"י מנהלת מחלקת הרישוי מיום 27/3/2008.

4.9. המחלקה כאמור, מורכבת משתי עובדות. מיקומם הפיזי של העובדות, נמצא בקומות נפרדות. לדעת הביקורת תנאים אלו מקשים על קבלת קהל ומתן שירות יעיל ודיסקרטיות לציבור. בנוסף, ההפרדה בין מנהלת המחלקה ובין פקידת הרישוי יוצרת בעיה של ניהול ויעילות העבודה.

5.9. לרשות המחלקה עומד רכב אחד, לצורך ביצוע משימות המחלקה.

6.9. במחלקת רישוי עסקים אין כלל פקחים ובעת הצורך נעזרת מנהלת המחלקה בשירותי מחלקת הפיקוח.

7.9. מבדיקת פעילות מחלקת הפיקוח עולה כי, העבודה שממלאים הפקחים במהלך עבודתם ברובה המוחלט מופנית לפיקוח עירוני בנושאים כגון: דו"חות חנייה, גיזום צמחיה, הסרת מודעות, איתור פסולת ברחובות, איתור בע"ח משוטטים ולא לרישוי עסקים. יוצא מכך שעבודת הרישוי נדחקת מטה בסדר העדיפויות.

8.9. מנהל מחלקת הפיקוח מסר כי הפקחים לא עברו הכשרה בתחום רישוי העסקים ועל כן אינם יכולים לפעול בתחום רישוי עסקים. בנוסף מסר כי,

בעבר היה נוהג לדווח על עסקים חדשים שנפתחו ולא היה ברשותם רישיון עסק, אולם הפסיק לעשות זאת, מאחר והמקרים שהועברו על ידו למחלקת רישוי עסקים לא טופלו.

01. מאגר המידע הממוחשב של המחלקה

1.01. על פי הרישומים של מחלקת הגבייה בעירייה פועלים 1,661 עסקים משלמים ארנונה לעירייה. נציין כי, לא כל עסק מחויב ברישיון. מחובת רישוי עסק פטורים משרדים שונים של מקצועות חופשיים כמו עורכי דין, רואה חשבון ועוד. כמו כן פטורים מרפאות לסוגיהם השונים, גני ילדים פרטיים, ישנם גם עסקים מתחום המסחר שאינם חייבים ברישיון לניהול עסק, כגון: מכירת הלבשה והנעלה, כלי בית, מכשירי כתיבה וספרים.

2.01. עפ"י מחלקת רישוי עסקים פועלים 710 עסקים טעוני רישוי.

3.01. לא ניתן היה לקבל מ המחלקה נתונים מדויקים על העסקים חייבי הרישוי הפועלים בתחומה. מנהלת המחלקה מסרה כי הסיבה לכך היא שהעירייה לא ערכה סקר עסקים.

4.01. מחלקת רישוי מנהלת מעקב ורישום כפול של כל עסק טעון רישוי : רישום במחשב ופתיחת קלסר שבו מתויקים כל המסמכים הרלוונטיים לתהליך הרישוי.

5.01. העסקים מחולקים לקבוצות רישוי בהתאם לחלוקה המופיעה בצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי - התשנ"א 1995):

1.5.01. גורמים בסיסים : לפי הגדרת משרד הפנים (משרדי העבודה, בריאות,

משטרה, שירותי כבאות, ועדה מקומית לתכנון ובניה, איכות הסביבה).

2.5.01. גורמים מישניים : (משרדים אחרים) כל היתר, כגון: משרד תחבורה,

מחלקה משפטים, משרד המסחר והתעשייה, איכות סביבה לידיעה,

משטרה לידיעה, בריאות לידיעה.

6.01. להלן דו"ח רישוי עסקים שנתקבל מהמחלקה, המעודכן ל חודש יוני 2009

והמבוסס על מערך הנתונים הממוחשב של המחלקה וכוללים תמונת מצב של

רישוי העסקים בעסקים טעוני הרישוי וללא רישוי, הפועלים בעיריית קרית

ביאליק נכון ליום 3/6/09.

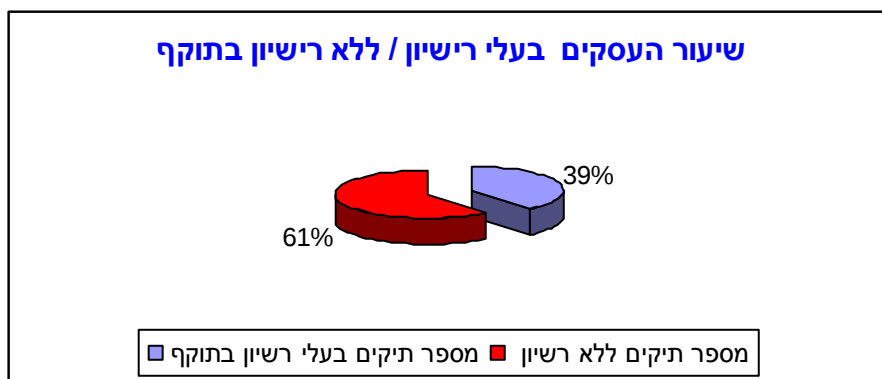
דו"ח רישוי עסקים המעודכן לחודש יוני 2009

סוגי העסקים	מספר עסקים חייבי רישוי	עסקים הפועלים ללא רישוי	משרד העבודה	משרד הבריאות	משטרה	שירותי כבאות	ועדה מקומית לתכנון ובניה	איכות הסביבה	משרדים אחרים
בריאות, רוקחות וקוסמטיקה	78	41		20	1	32	11		
חקלאות ובעלי חיים	4	1				1	-		1
דלק ואנרגיה	5	3				3	2		
מזון	268	175		130	11	123	59	6	8
מים ופסולת	5	5		1		3	1	5	
מסחר ושונות	40	17	1	2	5	11	4	2	
עינוג ציבורי, נופש וספורט	23	13		5	8	9	-		
רכב ותעבורה	50	27			7	20	13	6	11
שרותי שמירה ואבטחה	3	0					-		
תעשייה, מלאכה, כמיה ומחצבים	234	149	47	1	2	77	86	62	
סה"כ	710	431	48	159	34	279	176	81	20

7.01. הממצאים מלמדים שביום 3/6/09, פעלו בשטח שיפוט קריית ביאליק

710 עסקים חייבי רישוי הידועים למחלקה. מתוכם 431 עסקים ללא רישיון

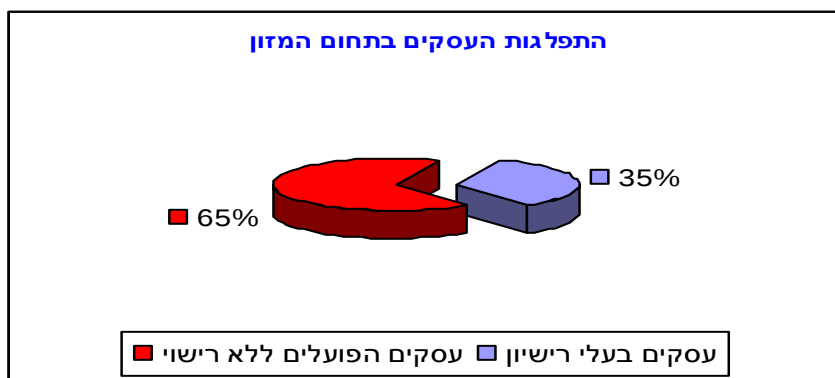
(61%) בניגוד לחוק, ו- 279 עסקים פעלו עם רישיון.

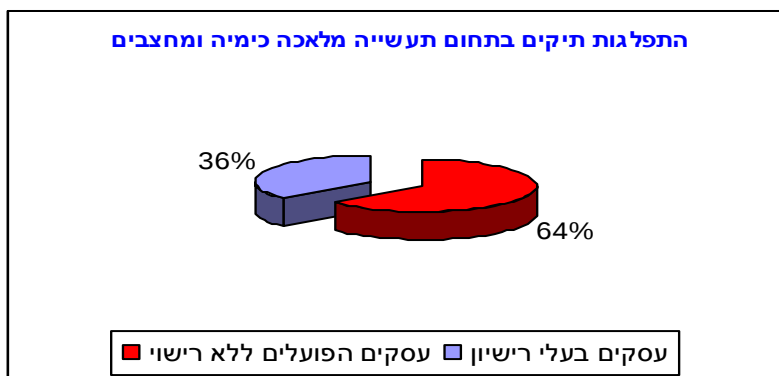
8.01. להלן פירוט קבוצות רישוי עיקריות :

בענף המזון פועלים עפ"י רישומי המחלקה 268 עסקים חייבי רישוי

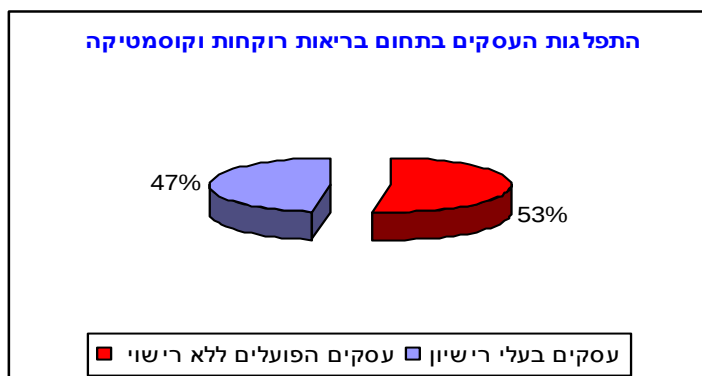
מתוכם 175 עסקים פועלים ללא רישוי המהווים 65%.

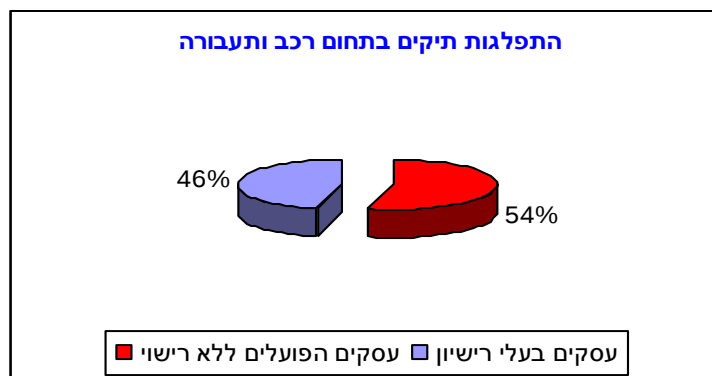
9.01 מתוך 234 עסקים בתחומי תעשייה ומלאכה, פועלים 149 עסקים ללא רישיון, שהם מהווים (64%) .

01.01 מתוך 78 עסקים בתחומי בריאות, רוקחות וקוסמטיקה, פועלים 41 עסקים ללא רישיון, שהם מהווים (53%) .

11.01. מתוך 50 עסקים בתחומי רכב ותעבורה, פועלים 27 עסקים ללא רישיון, שהם מהווים (54%).

21.01. כאמור, בקרית ביאליק פועלים 431 עסקים ללא רישיון עסק מתוך 710 עסקים חייבי רישוי הידועים למחלקה.

1.21.01. 279 עסקים לא קיבלו רישיון עסק כתוצאה מהעדר אישור

שירותי כבאות (65% מתוך העסקים הפועלים ללא רישיון).

2.21.01. מהם 176 עסקים לא קיבלו רישיון עסק כתוצאה מהעדר אישורי

תכנון ובנייה (41% מתוך העסקים הפועלים ללא רישיון).

3.21.01. 159 עסקים לא קיבלו רישיון עסק כתוצאה מהעדר אישור

ממשרד הבריאות (37% מתוך העסקים הפועלים ללא רישיון).

4.21.01. 81 עסקים לא קיבלו רישיון עסק כתוצאה מהעדר אישור ממשרד

לאיכות הסביבה (19% מתוך העסקים הפועלים ללא רישיון).

31.01. במאי 2005 נדרשה מחלקת רישוי עסקים לעבור משימוש בתוכנה של החברה ל"אוטומציה" לתוכנה חדשה של חברת "רמה" בניהול חברת "מטרופולינט".

התוכנה החדשה מאפשרת פיקוח ומעקב טוב יותר אחר תהליך רישוי

העסקים לעומת התוכנה הקודמת. כחלק מהוראות המעבר, נדרשה המחלקה

להזין את כל נתוני העסקים לתוכנה החדשה. התוכנה הופעלה במחלקה

במהלך ינואר 2008.

11. ממצאים מתוך המדגם:

1.11. המדגם כלל 40 תיקים שנבחרו על ידי הביקורת באופן אקראי . הביקורת

ביקשה ללמוד ממדגם זה על תהליך העבודה במחלקה והתאמתו לנהלים,

לדרישות החוק ותקנות רישוי העסקים. להלן רשימת התיקים שנבחרו:

←	בריאות, רוקחות וקוסמטיקה	- 5 תיקים
←	חקלאות ובעלי חיים	- 3 תיקים
←	דלק ואנרגיה	- 3 תיקים
←	מזון	- 4 תיקים
←	מים ופסולת	- 1 תיקים
←	מסחר ושונות	- 4 תיקים
←	עינוג ציבורי, נופש וספורט	- 6 תיקים
←	רכב ותעבורה	- 4 תיקים
←	שרותי שמירה ואבטחה	- 2 תיקים
←	תעשייה, מלאכה, כמיה ומחצבים	- 8 תיקים
←	סה"כ תיקים	- 40 תיקים

ע"פ חוק רישוי עסקים, תשכ"ח – 1968, וצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה – 1995 בתהליך הרישוי נדרש להמציא, מסמכים ואישורים שונים, כגון: העתק חוזה שכירות / קנייה / מסמכי תאגיד, תוכנית סביבה, מפה מצבית ותוכנית עסק, תוכניות סניטריות אישורים מגורמי רישוי שונים, טופס בקשה לרישיון עסק, תשלום אגרה וכד'.

1.2.11. להלן פירוט הליקויים:

- ב- 63% מהתיקים (25 תיקים מתוך 40) שנבדקו, לא נמצא רישיון עסק.
- ב- 22% מהתיקים (9 תיקים מתוך 40) שנבדקו, לא נמצא טופס בקשה לרישיון עסק.
- ב-15% מהתיקים (5 תיקים מתוך 33) שנבדקו, לא נמצא חוזה שכירות/קנייה/מסמכי תאגיד.
- ב- 26% מהתיקים (10 תיקים מתוך 39) שנבדקו, לא נמצא תוכנית סביבה/ מפה מיצבית ותוכנית עסק.
- ב- 17% מהתיקים (6 תיקים מתוך 34) שנבדקו, לא נמצא העתק מתשלום האגרה.

אישור גורמי רישוי נוספים

- ב- 71% מהתיקים (12 תיקים מתוך 17) שנבדקו, לא נמצא אישור המשרד לאיכות הסביבה.
- ב- 35% מהתיקים (6 תיקים מתוך 17) שנבדקו, לא נמצא אישור משטרה.
- ב- 42% מהתיקים (5 תיקים מתוך 12) שנבדקו, לא נמצא אישור משרד התמ"ת.
- ב- 50% מהתיקים (8 תיקים מתוך 16) שנבדקו, לא נמצא אישור משרד הבריאות.
- ב- 38% מהתיקים (15 תיקים מתוך 39) שנבדקו, לא נמצא אישור הועדה המקומית לתכנון ובנייה.
- ב- 63% מהתיקים (25 תיקים מתוך 40) שנבדקו, לא נמצא אישור שירותי כבאות.

1.3.11. ע"פ חוק רישוי עסקים, תשכ"ח – 1968, וצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה – 1995 בתהליך הרישוי נדרש להמציא, מסמכים ואישורים שונים, כגון: העתק חוזה שכירות / קנייה / מסמכי תאגיד, תוכנית סביבה, מפה מצבית ותוכנית עסק, תוכניות סניטריות אישורים מגורמי רישוי שונים, טופס בקשה לרישיון עסק, וכד'.

2.3.11. הביקורת בדקה 6 מקומות המופעלים ע"י העירייה והמועצה הדתית שנדרש בהם רישיון עסק. להלן פירוט הליקויים:

1.2.3.11. מקוואות טהרה

על פי תקנות רישוי עסקים (תקופת תוקפם של רשיונות, חידושים ואגרות) (תיקון), התשנ"ח-1998 (להלן - תקנות תוקף רשיונות), שתחולתן מיום 1.3.98, חל שינוי בסיווג לבתי מרחץ ומקוואות, ובמקום מתן רישיון לצמיתות יינתן להם רישיון לחמש שנים. על פי התקנות, תוקף רשיונות שניתנו בעבר לצמיתות יפוג שנה מיום משלוח ההודעה של העירייה על הצורך בחידוש הרישיון. המועצה הדתית קרית ביאליק מפעילה שני מקוואות (ברחוב ראובן וברחוב שי עגנון).

מקווה ראובן 15 (מספר 5 במדגם) 2.2.3.11

לא נמצא רישיון עסק בתוקף. מאז שנת 1983 לא בוצע דבר בתיק. המקום פעיל. העירייה בעלת המקום והמועצה הדתית מפעילה את המקווה. ביום 12/1/2000 נערכה ביקורת במקום ע"י משרד הבריאות ונמצאו ליקויים במימיו של המקווה. לא נמצא בתיק מסמך המאשר את תיקון הליקוי שנמצא ע"י משרד הבריאות.

מקווה שי עגנון (מספר 6 במדגם) 3.2.3.11

לא נמצא רישיון עסק בתוקף. בפברואר 2002 נערכה במקום ביקורת של מחלקת רישוי עסקים ומשרד הבריאות, נמצאו ליקויים אין מסמך המאשר את תיקון הליקויים. נמצא אישור משרד הבריאות משנת 2005 לצמיתות, אין אישור כבאות בתיק וזאת בניגוד ל צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה – 1995.

בריכות שחייה 4.2.3.11

בריכת יגור

הבריכה פועלת בתקופת הקיץ בלבד. לבריכה היה רישיון זמני עד ליום 30/9/2008. לא נמצא בתיק מפה מצבית, תוכנית סביבה ותוכנית עסק.

בריכת אפק

הבריכה פועלת במשך כל ימות השנה. נדרש רישיון קבוע, רישיון העסק לבריכה בתוקף עד 31/12/2010. בתיק מס' פריטים הדורשים רישוי בנפרד וחידוש בהתאם. ג'קוזי ומתקני שעשועים, נמצאים בחידוש (קיים אישור עד 31/12/2008). תוקנו ליקויים של משרד הבריאות, בנוגע למזנון ניתן היתר ביום 25/6/2008 למשך 3 שנים.

לא נתקבלה תשובה מועדה לתכנון ובניה בנוגע לפניה לחידוש הרישיון, ואולם הרישיון חודש בכפוף להצהרת בעל העסק שלא בוצע שינוי בעסק.

שוק עירוני 5.2.3.11

העירייה מפעילה שוק עירוני אחת לשבוע. לא נמצא רישיון עסק. ביום 12/5/2002 ולאחר ביקורת של משטרת ישראל נדרשה העירייה לתקן ליקויים שהועלו ע"י המשטרה. לאחר 6 שנים, ביום 8/9/2008 פנתה מנהלת המחלקה למזכיר ראש העיר דאז, מר פדרליין, לשם קבלת הנחיות, כיצד לפעול בתיק. בתשובה לפנייתה כתב המזכיר, כי אינו מאשר לפעול בתיק.

בית חן 6.2.3.11

המקום פועל עפ"י רישיון עסק, אולם לא נמצא בתיק אישור משטרה וכבאות.

יש לראות בחומרה את העובדה שהעירייה לא קיימה את חובותיה על פי החוק שעל ביצועו היא מופקדת כך שמבנים בבעלות העירייה, פועלים ללא רישיון עסק ו/או ללא קבלת אישורים מתאימים מגורמי ונותני האישור. 3.3.11

21. פעולות אכיפה לפני הגשת כתב אישום

- 1.21. החוק מאפשר לרשות רישוי לנקוט שני אמצעים לאכיפת הוראות החוק ותנאים שנקבעים ברישיון של עסק, עוד בטרם הוגש כתב אישום נגדו, להלן סעיף 22א לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968:
- (1) לבקש מבית המשפט צו מניעת פעולות, בין השאר אם "נעשו במקום פלוני פעולות הכנה לצורך ניהול עסק טעון רישוי מבלי שניתן רישיון או היתר זמני או בסטייה מן הרישיון או ההיתר הזמני".
- (2) להוציא צו הפסקה מינהלי לעיסוק בעסק "אם בסגירת החצרים ואם בכל דרך אחרת הנראית ... מתאימה בנסיבות הענין כדי להביא לידי הפסקה של ממש בעיסוק". צו הפסקה מינהלי תקף ל-30 יום וניתן להאריך את תוקפו ב-30 יום נוספים, אם הוגש לבית המשפט כתב אישום בשל העבירה ששימשה עילה להוצאת הצו. אמצעים אלה נועדו להפסיק לאלתר הפעלת עסק ללא רישיון או הכנות להפעלתו.
- הביקורת מצאה, כי רשות הרישוי לא השתמשה באמצעי אכיפה אלה נגד עוסקים ללא רישיון עסק.**

31. הגשת כתבי אישום ובקשה לצו סגירה

1.31. בבדיקת תיקי רישוי של 25 עסקים טעוני רישוי שפעלו ללא רישיון עסק,

נמצא כי :

2.31. ב- 12 תיקים, מחלקת רישוי עסקים, לא פנתה ליועצת המשפטית של העירייה

להגשת כתבי אישום, ללא שצוין בתיקים כל הסבר לכך.

ראה תיקים במדגם : 10,11,14,16,17,18,19,25,36,37,38,39.

3.31. ב- 10 תיקים, קיימת החלטת בית משפט לסגירת העסקים הפועלים ללא

רישיון עסק. למרות זאת, החלטת בית משפט לסגירת העסקים לא נאכפה .

ראה תיקים במדגם : 7,8,9,15,29,32,33,34,35,40.

4.31. ב- 3 תיקים שנבדקו העסקים היו בבעלות העירייה ולכן לא הוגש כתב אישום.

ראה תיקים במדגם : 4,5,6.

5.31. בנוסף, עפ"י דו"ח התראות משפטיות לבעל עסק , שהתקבל ממחלקת

הרישוי ביום 3/6/2009 , ישנם 61 תיקים עם צווי סגירה , מתוכם 38 תיקים

שתאריך הביצוע שלהם חלף.

6.31. מן הממצאים עולה , כי העירייה לא פעלה כראוי לסגירת עסקים הפועלים

ללא רישיון עסק . יש לראות בחומרה יתרה את העובדה שהעירייה עצמה

הפעילה שירותים שלהפעלתם נדרש רישיון עסק, בלי רישיון.

- **אלבר שירותי מימון בע"מ (מספר 18 במדגם)**
הוגשה בקשה לרישיון עסק ביום 1/1/03, אין היתר איכות סביבה, משטרה, וכבאות. פועל ללא רישיון כ- 6 שנים. לא הוגש בתיק כתב אישום.
- **נגריית מויאל (מספר 38 במדגם)**
ביום 22/12/1994 (לפני 15 שנים) ניתנה התראה אחרונה לפני משפט. ביום 24/8/2008 ניתנה התראה על ניהול עסק ללא רישיון. העסק פועל ללא רישיון במשך שנים רבות. לא הוגש כתב אישום עד היום.
- **תריסי ההגנה (מספר 34 במדגם)**
אין אישור ועדה מיום 2/4/2001. ביום 6/4/2008 הוגש כתב אישום.
ביום 27/5/2008 ניתנה החלטה ע"י בית המשפט לצו סגירה ביום 27/8/2008 במידה ולא יתקבל עד למועד זה רישיון עסק.
ביום 14/9/2008 ניתנה החלטה נוספת של בית המשפט, לצו סגירה ביום 14/1/2009 במידה ולא יתקבל עד למועד זה רישיון עסק.
כאמור, צווי סגירה אלו, לא נאכפו כלל.
- **דורלנד בע"מ (מספר 40 במדגם)**
ביום 4/6/2001 ניתנה התראה על ניהול עסק ללא רישיון.
ביום 1/11/2002 הוגש כתב אישום, ההחלטה לצו סגירה ביום 31/3/2003 במידה ולא יתקבל רישיון עסק. ביום 2/3/2003 הוגשה בקשה לרישיון עסק.
ביום 8/5/2003 נשלח מכתב ממחלקת רישוי על בנייה ללא היתר.
ביום 30/1/2006 הוגש כתב אישום נוסף, ביום 29/3/2006 החליט בית המשפט על סגירה ביום 29/9/2006 במידה ולא יתקבל רישיון עסק.
עד ליום עריכת הביקורת לא נאכפה החלטת בית המשפט.

פקודת העיריות נוסח חדש, סעיף 170א (א) (1) "אלה תפקידי המבקר לבדוק אם פעולות העירייה לרבות פעולות לפי חוק התכנון והבניה התשכ"ה- 1965 נעשו כדין בידי המוסמך לעשות, תוך שמירת טוהר מידות, ועקרונות היעילות והחיסכון". ע"פ חוק רישוי עסקים, תשכ"ח – 1968, וצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה – 1995 בתהליך הרישוי נדרש להמציא, מסמכים ואישורים שונים.

להלן נתונים (על פי נתונים מגזברות העירייה) על הוצאות והכנסות של מחלקת רישוי עסקים:

2008		2007		2006		
ביצוע	תקציב	ביצוע	תקציב	ביצוע	תקציב	
51,379	25,000	29,945	25,000	28,092	25,000	הכנסות ממתן רישיונות עסק
						הוצאות
291,081	230,622	206,202	154,700	161,103	154,700	שכר
9,448	10,000			0	0	שונות
300,529	240,622	206,202	154,700	161,103	154,700	סה"כ הוצאות
249,150	215,622	176,257	129,700	133,011	129,700	גרעון לשנה

1.41. הוצאות מחלקת רישוי עסקים ממומנות מהקצבות העירייה בתקציב

רגיל בעיקר לשכר ומהכנסות עצמיות בתקציב (מתן רישיונות עסק).

2.41. בשנת 2006 הסתכמו הוצאות מחלקת רישוי עסקים במסגרת התקציב

הרגיל 161,103 ₪. ההוצאה בפועל חרגה מהתקציב בכ – 4%. ההכנסות

לשנה זו גדלו ב- 3,092 ₪ (12%) מעבר לתקציב המאושר. בשנה זו גדל

הגרעון המאושר ב- 3,311 ₪ (2.5%).

3.41. בשנת 2007 הסתכמו הוצאות מחלקת רישוי עסקים במסגרת התקציב

הרגיל 206,202 ₪. ההוצאה בפועל חרגה מהתקציב בכ – 33%. ההכנסות

לשנה זו גדלו ב- 4,945 ₪ (20%) מעבר לתקציב המאושר . בשנה זו גדל הגרעון המאושר ב- 46,557 ₪ (36%).

4.41. בשנת 2008 הסתכמו הוצאות מחלקת רישוי עסקים במסגרת התקציב הרגיל 300,529 ₪. ההוצאה בפועל חרגה מהתקציב ב 59,907 ₪ (25%). ההכנסות לשנה זו גדלו ב- 26,379 ₪ (106%) מעבר לתקציב המאושר . בשנה זו גדל הגרעון המאושר ב- 33,528 ₪ (16%).

5.41. **לאורך תקופת הביקורת ניתן לראות כי קיימת מגמה של אי עמידה ביעדי תקציב.**

6.41. **לאורך תקופת הביקורת ניתן לראות כי קיימת מגמה של גידול בהכנסות כתוצאה ממתן רישיונות עסק , למרות זאת תקציב ההכנסות לא השתנה ועמד על 25 אלף ש"ח בשנה.**

51. מתן רישיון עסק בניגוד להוראות הצו

1.51. ע"פ חוק רישוי עסקים, תשכ"ח – 1968, וצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה – 1995 בתהליך הרישוי נדרש להמציא, מסמכים ואישורים שונים.

2.51. **נמצא כי תיק מספר 21 במדגם "מיכלין ושות בע"מ" העוסק במסחר בכלי נשק ומטווח ירי קיבל רישיון עסק, פועל בניגוד להוראות הצו, על פיהם נדרש אישור מהמשרד לאיכות הסביבה וכן ממשרד התמ"ת (העבודה) אישורים אלו כלל לא נתבקשו על ידי מחלקת רישוי עסקים, ולמרות זאת ניתן לעסק רישיון עסק.**

61. סיכום

1.61. המחלקה כאמור, מורכבת משתי עובדות. מיקומם הפיזי של העובדות, נמצא בקומות נפרדות. לדעת הביקורת תנאים אלו מקשים על קבלת קהל ומתן שירות יעיל ודיסקרטיות לציבור. בנוסף, ההפרדה בין מנהלת המחלקה ובין פקידת הרישוי יוצרת בעיה של ניהול ויעילות העבודה.

2.61. במחלקת רישוי עסקים אין כלל פקחים ובעת הצורך נעזרת מנהלת המחלקה בשירותי מחלקת הפיקוח. משיחות עם שני מנהלי המחלקות עולה כי נושא שיתוף הפעולה בין המחלקות לוקה בחסר, דבר הפוגע באכיפת חוק רישוי עסקים.

3.61. על פי הרישומים של מחלקת הגבייה בעירייה פועלים 1,661 עסקים משלמים ארנונה לעירייה. עפ"י מחלקת רישוי עסקים פועלים 710 עסקים טעוני רישוי. לא ניתן היה לקבל מ המחלקה נתונים מדויקים על העסקים חייבי הרישוי הפועלים בתחומה.

4.61. עפ"י מכתב מיום 6/9/09 מאיגוד ערים לכבאות – אזור חיפה, פועלים בעיר כ- 850 עסקים מתוך 1,000 עסקים ללא אישור עסק מטעם שירותי כבאות.

5.61. העירייה לא ערכה סקר עסקים כללי מזה זמן רב . כתוצאה מכך נפגעו סדרי הפיקוח והבקרה.

6.61. המחלקה פועלת ללא תכנית עבודה שנתית, הכוללת הגדרת משימות ויעדים.

7.61. הממצאים מלמדים שביום 1/6/09, פעלו בשטח שיפוט עריית קריית ביאליק

710 עסקים חייבי רישוי הידועים למחלקה . מתוכם 431 עסקים (61%) ללא

רישיון בניגוד לחוק, ו- 279 עסקים פעלו עם רישיון.

8.61. כאמור, בקרית ביאליק פועלים 431 עסקים ללא רישיון עסק מתוך 710

עסקים חייבי רישוי הידועים למחלקה.

1.8.61 279 עסקים לא קיבלו רישיון עסק כתוצאה מהעדר אישור

שירותי כבאות (65% מתוך העסקים הפועלים ללא רישוי).

2.8.61 מהם 176 עסקים לא קיבלו רישיון עסק כתוצאה מהעדר אישורי

תכנון ובנייה (41% מתוך העסקים הפועלים ללא רישוי).

3.8.61 159 עסקים לא קיבלו רישיון עסק כתוצאה מהעדר אישור

ממשרד הבריאות (37% מתוך העסקים הפועלים ללא רישוי).

4.8.61 81 עסקים לא קיבלו רישיון עסק כתוצאה מהעדר אישור ממשרד

לאיכות הסביבה (19% מתוך העסקים הפועלים ללא רישוי).

9.61. נערך מדגם שכלל 40 תיקים שנבחרו על ידי הביקורת באופן אקראי וזאת

במטרה לבחון את דרכי ואופי העבודה והשוואתם להוראות החוק.

להלן פירוט הליקויים שנמצאו במדגם :

• ב- 63% מהתיקים (25 תיקים מתוך 40) שנבדקו, לא נמצא רישיון עסק.

• ב- 22% מהתיקים (9 תיקים מתוך 40) שנבדקו, לא נמצא טופס בקשה לרישיון עסק.

- ב-15% מהתיקים (5 תיקים מתוך 33) שנבדקו, לא נמצא חוזה שכירות/קנייה/מסמכי תאגיד.
- ב-26% מהתיקים (10 תיקים מתוך 39) שנבדקו, לא נמצא תוכנית סביבה/ מפה מיצבית ותוכנית עסק.
- ב-17% מהתיקים (6 תיקים מתוך 34) שנבדקו, לא נמצא העתק מתשלום האגרה.
- ב-71% מהתיקים (12 תיקים מתוך 17) שנבדקו, לא נמצא אישור המשרד לאיכות הסביבה.
- ב-35% מהתיקים (6 תיקים מתוך 17) שנבדקו, לא נמצא אישור משטרה.
- ב-42% מהתיקים (5 תיקים מתוך 12) שנבדקו, לא נמצא אישור משרד התמ"ת.
- ב-50% מהתיקים (8 תיקים מתוך 16) שנבדקו, לא נמצא אישור משרד הבריאות.
- ב-38% מהתיקים (15 תיקים מתוך 39) שנבדקו, לא נמצא אישור הועדה המקומית לתכנון ובנייה.
- ב-63% מהתיקים (25 תיקים מתוך 40) שנבדקו, לא נמצא אישור שירותי כבאות.

01.61. 3 מתוך 6 עסקים שנבדקו ושבבעלות העירייה והמועצה הדתית פועלים ללא רישיון עסק. יש לראות בחומרה את העובדה שהעירייה לא קיימה את חובותיה על פי החוק שעל ביצועו היא מופקדת כך שמבנים בבעלות העירייה, פועלים ללא רישיון עסק ו/או ללא קבלת אישורים מתאימים מגורמי ונותני האישור.

11.61. החוק מאפשר ל רשות רישוי לנקוט שני אמצעי ם לאכיפת הוראות החוק ותנאים שנקבעים ברישיון של עסק , עוד בטרם הוגש כתב א ישום נגדו, להלן סעיף 22א לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968. לבקש מבית המשפט צו מניעת פעולות וכן להוציא צו הפסקה מינהלי לעיסוק בעסק. הביקורת מצאה, כי רשות הרישוי לא השתמשה באמצעי אכיפה אלה נגד עוסקים ללא רישיון עסק.

21.61. בבדיקת תיקי רישוי של 25 עסקים טעוני רישוי שפעלו ללא רישיון עסק, נמצא כי העירייה לא פעלה כראוי לסגירת עסקים הפועלים ללא רישיון עסק: 1.21.61. ב- 12 תיקים, מחלקת רישוי עסקים, לא פנתה ליועצת המשפטית של העירייה להגשת כתבי אישום, ללא שצוין בתיקים כל הסבר לכך.

2.21.61. ב- 10 תיקים, קיימת החלטת בית משפט לסגירת העסקים הפועלים ללא רישיון עסק . למרות זאת , החלטת בית משפט לסגירת העסקים לא נאכפה. 3.21.61. ב- 3 תיקים שנבדקו העסקים היו בבעלות העירייה ולכן לא הוגש כתב אישום.

31.61. עפ"י דו"ח התראות משפטיות לבעל עסק , שהתקבל ממחלקת הרישוי ביום 3/6/2009 , ישנם 61 תיקים עם צווי סגירה , מתוכם 38 תיקים שתאריך הביצוע שלהם חלף.

41.61. אכיפת חוק רישוי עסקים מוטלת על הרשות המקומית . בפועל, החוק אינו נאכף כראוי, ולכן רבים מהעסקים שפועלים ללא רישיון עושים זאת ללא הפרעה ובמשך זמן ממושך . ישנו העדר אכיפה ברשות המקומית , אין מנגנון אכיפה נאות של אכיפת החלטות שהתקבלו ע"י בית המשפט .

51.61. מחלקת רישוי עסקים לא עושה פעולות שיטתיות כדי לאכוף החלטות בית המשפט. עסקים פועלים ללא רישיון עסק במשך שנים רבות ולא ננקטים צעדים נגדם. לא הופעלו כל האמצעים החוקיים לאכיפת הוראות החוק על עסקים הפועלים ללא רישיון עסק, והעירייה לא הגישה כתבי אישום נגד עסקים אף שידעה שהם פועלים ללא רישיון. צווי סגירה שהוציא בית-המשפט לא נאכפו.

61.61. בשנת 2006 הסתכמו הוצאות מחלקת רישוי עסקים במסגרת התקציב הרגיל 161,103 ₪. ההוצאה בפועל חרגה מהתקציב בכ 4% – ההכנסות לשנה זו גדלו ב- 3,092 ₪ (12%) מעבר לתקציב המאושר. בשנה זו גדל הגרעון המאושר ב- 3,311 ₪ (2.5%).

71.61. בשנת 2007 הסתכמו הוצאות מחלקת רישוי עסקים במסגרת התקציב הרגיל 206,202 ₪. ההוצאה בפועל חרגה מהתקציב בכ 33% – ההכנסות לשנה זו גדלו ב- 4,945 ₪ (20%) מעבר לתקציב המאושר. בשנה זו גדל הגרעון המאושר ב- 46,557 ₪ (36%).

81.61. בשנת 2008 הסתכמו הוצאות מחלקת רישוי עסקים במסגרת התקציב הרגיל 300,529 ₪. ההוצאה בפועל חרגה מהתקציב ב 59,907 ₪ (25%). ההכנסות לשנה זו גדלו ב- 26,379 ₪ (106%) מעבר לתקציב המאושר. בשנה זו גדל הגרעון המאושר ב- 33,528 ₪ (16%).

91.61. לאורך תקופת הביקורת ניתן לראות כי קיימת מגמה של אי עמידה ביעדי התקציב של המחלקה, כמפורט בספר התקציב. הביקורת ממליצה לעדכן את התקציב בהתאם למצב בפועל.

02.61. לאורך תקופת הביקורת ניתן לראות כי קיימת מגמה של גידול בהכנסות כתוצאה ממתן רישיונות עסק, למרות זאת תקציב ההכנסות לא השתנה ועמד על 25 אלף ש"ח בשנה.

12.61. נמצא כי תיק מספר 21 במדגם "מיכלין ושות' בע"מ" העוסק במסחר בכלי

נשק ומטווח ירי קיבל רישיון עסק, פועל בניגוד להוראות הצו, על פיהם נדרש אישור מהמשרד לאיכות הסביבה וכן ממשרד התמ "ת (העבודה) אישורים אלו כלל לא נתבקשו על ידי מחלקת רישוי עסקים, ולמרות זאת ניתן לעסק רישיון עסק.

22.61. לא נמצאו בעירייה נהלים המסדירים את התפקידים, הסמכויות וסדרי

העבודה של העוסקים ברישוי עסקים ובפיקוח עליהם.

המלצות 71.

- 1.71 מומלץ לבצע סקר עסקים עדכני.
- 2.71 יש לבצע התאמות בין עסקים חייבי ארנונה במחלקת הגבייה ובין רשימת עסקים חייבי רישוי , עפ"י רשימת עסקים חייבי רישוי במחלקת רישוי עסקים, במטרה לאתר עסקים חייבי רישוי שאינם ידועים למחלקת רישוי עסקים.
- 3.71 ראוי לעשות מאמץ מערכתי להגדלת היקף הרישיונות בתוקף , בטווח זמן סביר וקצוב על פי תוכנית עבודה רב שנתית.
- 4.71 מומלץ להכין תכנית עבודה שנתית הכוללת יעדים והמאשרת על ידי הדרג הממונה.
- 5.71 יש להקפיד על קבלת כל המסמכים והאישורים הנדרשים בחוק , בעת קבלת הבקשה למתן רישיון עסק.
- 6.71 יש להפעיל את כל האמצעים החוקיים לאכיפת הוראות החוק , על עסקים הפועלים, ללא רישיון עסק. בכלל זה, הגשת כתבי אישום ואכיפת צווי סגירה.
- 7.71 יש להדק את נושא שיתוף הפעולה בין מחלקת רישוי עסקים ומחלקת הפיקוח, תוך קביעת נהלי עבודה ברורים בין המחלקות.
- 8.71 יש לבחון הקצאת שני חדרים סמוכים למחלקה, המאפשרים לקבל קהל.
- 9.71 יש להוציא דו"חות תקופתיים אחת לרבעון, על מנת לעקוב אחר תהליך רישוי העסקים וביצועי המחלקה.

נספח

י"ז אלול תשס"ט
06 ספטמבר 2009
190/2009

אדון נכבד,

1. בהמשך לשיחתנו הטלפונית מיום 06/09/2009 בבקשה לקבל נתוני העסקים ביישוב.

2. לאחר בדיקת העסקים בשטח השיפוט עיריית ק. ביאליק, עולה כי נכון להיום ישנם כ- 850 עסקים מתוך כ- 1,000 עסקים ללא אישור עסק מטעמנו.
3. רשימת העסקים ללא אישורנו הועברה לאגף רישוי עסקים בעיריית ק. ביאליק לפני כחודשיים ימים.
4. אודה לטיפולך בנושא.

~~אריה רגב - שפסר~~
~~מפקד השירות~~

מב-1/07-א

להלן תשובת מנהלת מחלקת רישוי עסקים :

11 אוקטובר, 2009
כ"ג תשרי, תש"ע
ר.ע./09-124

לכבוד
מר אייל לוי – מבקר העירייה

א.נ.,

הנדון : טיוטת דו"ח ביקורת – הערות

1. ראשית דבר אבקש להודות ליחידת הביקורת על עבודתה ועל עצם העובדה שהשכילה לתאר את המציאות העגומה, שהיא מנת חלקנו, מכורח האילוצים האובייקטיביים עמם נאלצת "המחלקה" להתמודד.
2. בהעדר משאבים מינימליים (בכלל זה כוח אדם מיומן ומקצועי, סביבת עבודה הולמת, תקציב ראוי, מערכות תומכות ועוד) אין כל אפשרות מעשית לעמוד בדרישות אותן מציב הדו"ח. להווי ידוע כי המחלקה מונה שני אנשים בלבד בהם מנהלת ופקידה ונעדרת אנשי שטח כגון: תברואן, פקח, סוקר זאת על אף דרישות חוזרות ונשנות על פני השנים להתאים את מצבת כוח האדם להיקף הסמכות והמטלות. בתנאים הללו לא ניתן לקיים מחלקה ובוודאי שלא לאכוף באופן יעיל. נספח המבנה הארגוני בסעיף 7 מדבר בעד עצמו.
3. אבקש להאיר אי דיוקים שנפלו בדו"ח אגב הערות היכן שמצאתי לנכון לעשות זאת :

א. לסעיף 1.9 ואחרים –

על המחלקה מוטל להלכה לבצע: סקר עסקים, קבלת קהל, קבלה ובדיקת בקשות לרישיון עסק, קשרי גומלין עם משרדי ממשלה ואחרים (בריאות, משטרה, כבאות, תמ"ת, הגנת הסביבה, איגוד ערים ועוד), הכנת כתב אישום, ייצוג בבית משפט, פיקוח, ביקורות תברואה ועוד.

ב. לסעיפים 1.11, 14

לטענת הביקורת " קיימת מגמה של אי עמידה ביעדי התקציב של המחלקה, כמפורט בספר התקציב".....
מעיון בנתונים שהוצגו נקל להיווכח כי התקציב התלת שנתי (2006 – 2008) לפעולת הסתכם ב – 10,000 ₪ בלבד אשר נוצלו כמעט במלואם. היתרה מיועדת ככל הנראה להוצאות כוח אדם, שכר ונלוות, סעיף שאינו ייחודי לפעולת המחלקה וראוי שידון בנפרד וע"י הגורמים הרלוונטיים אלא אם סבורה הביקורת כי שכרם של עובדי המחלקה מוגזם או לחילופין ראוי "לצמצם" בכוח אדם החסר ממילא לנוכח היקף המטלות הבאות לידי ביטוי גם בדוח זה.

לסעיף 14.7 –

ג.

ע"פ חוות דעת הייעוץ המשפטי אין לגבות אגרה נוספת מבית מרקחת. מוצרי קוסמטיקה נכללים בפעילותו כבית מרקחת בגינה הוא משלם את האגרה. אין מקום להערת הביקורת בקשר לזה.

4. לסיכום –

א. מחלקת רישוי עסקים עושה כל שעל ידיה לעמוד במשימותיה על אף האילוצים האובייקטיביים. למיטב הבנתנו תפוקת המחלקה גבוהה לנוכח התנאים הקשים בהם היא מתפקדת בכלל והעדר כוח אדם בפרט, בהקשר זה ראוי לציין כי הכנסות מאגרות בית משפט פועל יוצא של פעילות המחלקה, גבוהות בהשוואה לרשויות שכנות.

ב. הח"מ התריעה לא אחת בפני הנהלות הרשות עד כה ללא תוצאות מצ"ב תכתובת רלוונטית.

5. רוצה אני לקוות כי דו"ח זה יתרום את תרומתו "ויתניע" מהלך בדרך לשינוי המיוחל.

בכבוד רב,

מוניק פיירברג
מנהלת רישוי עסקים

2 דצמבר, 2008
ה' כסלו, תשס"ט

מחלקת רישוי עסקים – סקירה

1. רקע כללי

- א. מחלקת רישוי עסקים מוסדה למחלקה לפני כ- 8 חודשים עת הופרדה מהפיקוח ולאחר מכרז. המחלקה מונה עובדת נוספת מלבד המנהלת ומאז הועסק פקח אחד שלא התאים. כיום אין פקחים במחלקה. שלב ההקמה טרם הסתיים הלכה למעשה. המבנה הארגוני כמו גם סביבת העבודה ומצבת כוח האדם עדיין בהתהוות.
- ב. תחומי העיסוק העיקריים הינם:
 - הליך רישוי העסק – החל משלב קבלת הבקשות דרך ההפצה לגורמים ממשלתיים רלוונטיים ומעקב עד להנפקת הרישיון.
 - ביקורות תברואה שוטפות בשיתוף משרד הבריאות וביקורות עם נציגי המשרד להגנת הסביבה, משטרת ישראל ושירותי הכבאות.
 - הכנה והגשה של כתבי אישום לרבות ייצוג בקרית משפט.
 - אכיפת החלטות בית המשפט בכלל זה צווי סגירה במידת הצורך.
- ג. בתחום טיפולה של המחלקה כ- 800 בתי עסק מהם: 250 בעלי רישיון 160 פועלים ללא רישיון 300 בתי עסק הנמצאים בהליכי רישוי ו- 100 כנגדם הוגשו כתבי אישום.
- ד. מהתפלגות הכנסות בית המשפט לעניינים מקומיים (הרצ"ב) עולה כי ההכנסות מקנסות רישוי עסקים בגין תביעות של עיריית קרית ביאליק (לתקופה ינואר 2008 – ספטמבר 2008) הסתכמו ב- 38,295 ₪ בנוסף התקבל סך של 48,536 ₪ כהכנסה מקבלת בקשות לרישוי בתקופה האמורה.

2. אילוצים

- א. סביבת עבודה (מבנה, ריהוט, מחשוב וכו') שאינה הולמת את הצרכים.
- ב. אילוצי כוח אדם בכלל וכו"א ייעודי ומקצועי בפרט. כאמור המחלקה מונה פקידה אחת בלבד ואף לא פקח אחד.
- ג. תקציב חסר.
- ד. מערכות מחשוב – הונחנו אשתקד להחליף את מערכת המידע (מאטומציה "ל"רמה"). המערכת פגמה ביעילות התפקוד בהיותה מסורבלת ולא ON-LINE.

3. תכנית עבודה לשנת 2009

- א. שוטף: טיפול בבקשות לרישוי עסקים, ביקורות שוטפות, הכנת כתבי אישום, אכיפה, צווי סגירה וכו'.
- ב. קליטת פקחים והכשרתם.
- ג. השלמת הליכי הטמעת מערכת המחשוב וקליטת תיקי בתי עסק במלואם.
- ד. בחינת קשרי עבודה עם הוועדה לבניין עיר ועם המחלקה המשפטית (ראה נושאים לדיון להלן)

4. נושאים לדיון

- א. מענה הולם לאילוצים האובייקטיביים העומדים בפני המחלקה (סעיף 2 לעיל).
- ב. הצורך בייעול מערך האכיפה והבקרה תוך שיתוף פעולה בין כל הגורמים.
- ג. העברת מטלת הכנת כתבי אישום וייצוג בבתי משפט ל"מקומה הטבעי" – המחלקה המשפטית.

דג' זי לבניין עיר במקום סירוב גורף בכל מקרה של חריגה, בחינת האפשרות
לאשר רישיון גם אם קיימת חריגה במקרים יוצאי דופן ומוגדרים.

ה. השלמת הליכי הפרדת מח' פיקוח ממח' רישוי עסקים .

ו. הכשרה והדרכה של כוח - האדם.

ז. הצורך לבצע סקר מקיף של בתי עסק ומאגר ממוחשב.

ח. מערכת מידע בכלל והמעבר ל"רמה" בפרט.

ט. גיבוש עקרונות לבקרה שוטף.

בברכת הצלחה

מוניק פיירברג

מנהלת מחלקת רישוי עסקים

7 אינץ

עיריית קרית ביאליק
לשכת ראש העיר

י"ד כסלו תשס"ט
11 דצמבר 2008
לש / 1913-אד

קרית ביאליק פנינת הקריות

סיכום פגישה עם מוניה פיירברג מיום 10.12.08

1. תוספת פקח/ים רישוי עסקים – לנסות לאתר מתוך המערכת – ייבחן במסגרת תקציב 2009.
2. תברואן - לבדיקה.
3. ביצוע סקר עסקים וספירתם ברחבי העיר ויצירת מאגר ממוחשב – ייבחן במסגרת תקציב 2009.
4. התפלגות תיקים שלגביהם בעיות פיקוח מצד הועדה לבנין ערים – תימסר לראש העיר שיפנה בנושא למהנדס הועדה המקומית.
5. תנאים פיסיים של עבודת המחלקה לרישוי עסקים – יבוצע עד 31.3.08.
6. בעיית תוכנת "רמה" – לטיפול גזבר ודני אלטרוביץ.
7. כל העסקים שרשומים בעירייה לדווח לרישוי עסקים, חילופי בעלים – לטיפול גזבר העירייה.

~~כתבתי לראש העיר~~
~~(הגזבר יזהר אלטרוביץ)~~

~~למנהל פנינת הקריות~~

קרית ביאליק הבית שלי

קרית ביאליק 27100, ת.ד. 110 - טל. 04-8780878, פקס. 04-8732130

כ"ח אלול תשס"ז
11 ספטמבר 2007
לש / 1370-יפ

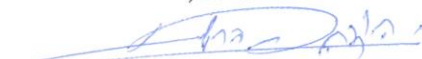
לכבוד
גב' מוניק פירברג
כאן

ג.נ.,

להלן סיכום הדברים מהפגישה אשר התקיימה ביום 4.9.07 בנוכחות הח"מ ורו"ח חן פרץ.

1. הפרדה פיזית בין מחלקת הפיקוח ובין מחלקת רישוי עסקים.
 2. מנויך לתפקיד מ"מ מנהלת מחלקת רישוי עסקים בדרגה 11 מינהלי.
 3. תחת ניהולך ימונו 2 פקחי רישוי (המועמדים ייבחרו בהקדם).
 4. למשך 3 חודשים יאושר סטודנט שיבצע את הקלדת נתונים במחלקה שלך.
 5. תיבדק אפשרות קליטת תברואן מוסמך למחלקה.
 6. הגדלת אחזקת רכב ל - 750 ק"מ מ - 1.1.08, לפי דיווח.
 7. יוצא מכרז לתפקיד. המכרז יוצא עד 31.3.08.
 8. יינתנו שעות נוספות למחלקה, באישור החתום מטה.
 9. זכות החתימה על הרישיונות תהיה בתחום הח"מ.
 10. העירייה תעמיד לרשות מחלקת רישוי עסקים רכב מחלקתי. הרכב ישרת את המחלקה בשעות הפעילות. בגמר שעות הפעילות הרכב יחנה במחסן העירייה ברח' מנשה. הרכב, לאחר שעות הפעילות, יופעל רק באישור החתום מטה.
- אנו מאחלים לך הצלחה בתפקיד.

בכבוד רב,

יהודה פדרלין
מזכיר ראש העירייה

העתק:

רו"ח חן פרץ - גזבר העירייה